

## عنوان مقاله:

ایران و چندجانبه‌گرایی راهبردی مبتنی بر دیپلماسی علم: مطالعه‌ی تطبیقی حضور ایران، ترکیه، عربستان و مالزی در سازمان‌های بین‌المللی علم و فناوری

## محل انتشار:

فصلنامه علوم سیاسی، دوره 23، شماره 89 (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 38

## نویسندگان:

عفت نوروزی - پژوهشگر مطالعات فناوری

راضیه مهربانی - دانشگاه علامه طباطبائی

جواد مشایخ - پژوهشگر مطالعات فناوری

## خلاصه مقاله:

هدف پژوهش حاضر بررسی چگونگی بهره‌برداری کشورهای اسلامی ایران، ترکیه، عربستان و مالزی از سازمان‌های بین‌المللی حوزه‌ی علم و فناوری و ظرفیت‌ها و فرصت‌های مغفول‌مانده‌ی ایران در این حوزه است. در این راستا ابتدا مهم‌ترین سازمان‌های بین‌المللی در حوزه علم و فناوری، در بُعد منطقه‌ای و جهانی، شناسایی شده و میزان حضور و بهره‌برداری کشورهای مذکور با ایران مقایسه گردید. در این نوشتار مصاحبه و تحلیل نظرات خبرگان حوزه علم و فناوری نشان می‌دهد هرچند به‌لحاظ کمی حضور ایران در فرآیندهای چندجانبه بین‌المللی این حوزه سطح قابل قبولی دارد، اما به‌لحاظ کیفی مطلوب نیست. مهم‌ترین دلیل این امر، کمبود نیروی انسانی دارای مهارت در حوزه‌ی همکاری‌های بین‌المللی علم و فناوری و سطح پایین دانش تخصصی فعالان این حوزه است. عضویت ایران در نهادهای بین‌المللی غالباً به‌صورت غیرمتمرکز بوده و نمایندگان ایرانی از حضور یک‌دیگر اطلاع ندارند و نمی‌توانند از تجارب و ظرفیت‌های موجود حداکثر استفاده را ببرند. ناهماهنگی و عدم هم‌سویی نمایندگان حاضر در این سازمان‌ها بسیار جدی است. از چالش‌های اصلی حضور نمایندگان در نهادهای بین‌المللی می‌توان به مواردی هم‌چون: تعامل با سازمان‌های اصلی متولی ازجمله وزارت امور خارجه، عدم جدیت سایر سازمان‌ها در تعاملات خود، عدم شفافیت قوانین داخلی و عدم اشراف بر قوانین و حقوق بین‌المللی اشاره کرد.

## کلمات کلیدی:

دیپلماسی علمی، سازمان‌های بین‌المللی، علم و فناوری، سیاست خارجی، همکاری علمی، سیاست‌گذاری علم، تولید علم

## لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1164560>

